Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (Judecător Guzun Corneliu)
Dosarul nr. 3a-952/25
2-22089510-02-3a-18032025

D E C I Z I E

16 decembrie 2025 municipiul Chişinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorilor Bostan Angela și Ghedrovici Nicolae
Grefier Mitcov Sofia

examinând în ședință publică, cererea de apel depusă de Serviciul Vamal împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 noiembrie 2022, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Ciuntu Sergiu către Serviciul Vamal, privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

A C O N S T A T A T :

Obiectul și temeiurile acțiunii deduse judecății:

La 23 iunie 2022, avocatul Ciobanu Alexandrina în interesele reclamantului Ciuntu Sergiu a depus acțiune în contencios administrativ, solicitând anularea ordinului nr. 671-p din 28 martie 2022 cu privire la sancționarea domnului Ciuntu Sergiu.

În motivarea acțiunii, partea reclamantă a indicat că Ciuntu Sergiu activează în cadrul Serviciului Vamal din anul 2002, în calitate de inspector principal, Post vamal Chișinău 1 (PVI, Industrială), Biroul Vamal Centru.

La 28 martie 2022, directorul Serviciului Vamal al Republicii Moldova - Igor Talmazan, a emis Ordinul nr. 671-p, prin care s-a dispus aplicarea dlui Sergiu Ciuntu - inspector principal, Biroul Vamal Centru, sancțiunea disciplinară - mustrare aspră.

Partea reclamantă a susținut că cu Ordinul nr. 671-p din 28 martie 2022 l nu este de acord, îl consideră ca fiind emis contrar legislației în vigoare, urmând a fi anulat în totalitate.

Partea reclamantă a menționat că Serviciul Vamal își întemeiază decizia potrivit următoarelor: „În data de 11 ianuarie 2022, prin raportul nr. 229 (înregistrat în cancelaria Serviciului Vamal cu nr. 781/11.01.2022), Biroul vamal Centru

informează asupra lipsei de la serviciu a funcționarului Biroului vamal Centru, Sergiu Ciuntu. La subiect, conform raportului, potrivit graficului de serviciu al Biroului vamal Centru pentru luna decembrie 2021, funcționarul vamal Sergiu Ciuntu a fost repartizat pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu în cadrul postului vamal Criuleni (PVIC, rutier), cu regim de lucru de 24 ore. Șeful postului vamal Criuleni (PVIC, rutier), Alexandru Suşcov, menționează că, la data de 30 decembrie 2021, funcționarul vamal Sergiu Ciuntu a prezentat Certificatul de concediu medical Seria 01 № 4588926, conform căruia ultimul s-a aflat în concediu medical în perioada 14 decembrie 2021-28 decembrie 2021, inclusiv, cu mențiunea medicului de familie de a începe lucrul la data de 29 decembrie 2021. Cu toate acestea, inspectorul principal Sergiu Ciuntu nu a prezentat buletinul medical şi nu s-a prezentat la serviciu în data de 29 decembrie 2021, după cum era prescris în certificatul medical prezentat, lipsind astfel de la serviciu în perioada 29 decembrie 2021-31 decembrie 2021. Reieșind din cele expuse, analiza materialelor anchetei de serviciu a elucidat faptul, că funcționarul vamal Sergiu Ciuntu, în pofida mențiunilor din Certificatul de concediu medical seria 01 nr. 4588926, nu s-a prezentat la serviciu la data indicată în certificat şi nu a informat superiorii despre închiderea concediului medical, imediat, în ziua respectivă, prin ce a admis încălcarea prevederilor pct. 5 sbpct. (1) lit. a), b), c), pct. 14 lit. a), b) din Codul de etică şi conduită a funcționarului vamal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161/2016 şi prevederile art. 13 lit. a), b), c), art. 14 alin. (2) din Legea cu privire la Serviciul Vamal nr. 302/2017, ceea ce constituie o abatere disciplinară prevăzută de art. 51 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 302/2017”.

Partea reclamantă a relevat că la emiterea ordinului de sancționare a lui Sergiu Ciuntu, Serviciu Vamal urma să trateze fiecare punct încălcat de Sergiu Ciuntu, or, o motivare ambiguă asupra unor asemenea învinuiri nu constituie temei pentru sancționarea angajatului. Mai mult, prevederile Codului administrativ vine să oblige autoritatea publică să ofere o motivare amplă asupra cazului, fapt nerealizat de Serviciul Vamal.

Partea reclamantă a explicat că Serviciul Vamal a specificat doar anumite circumstanțe apoi a făcut trimitere la norme juridice care nu sunt în concordanță cu circumstanțele relatate. Serviciul Vamal a specificat faptul că Sergiu Ciuntu nu a venit la serviciu după încheierea concediului medical, precum că Sergiu Ciuntu a ignorat prescripțiile indicate în certificatul medical şi nu în ultimul rând, Serviciul Vamal a specificat faptul că certificatul medical nu a fost prezentat imediat. Ordinul face trimitere şi la art. 95 alin. (1) din Codul muncii, timpul de muncă reprezintă timpul pe care salariatul, în conformitate cu regulamentul intern al unității, cu contractul individual şi cu cel colectiv de muncă, îl folosește pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă.

Partea reclamantă a afirmat că Ordinul nr. 671-p din 28 martie 2022 este un act administrativ abuziv, or, acesta este emis contrar prevederilor Codului administrativ,

cât şi a Legii cu privire la Serviciul Vamal nr. 302/2017, urmând a fi anulat întru restabilirea echității față de Sergiu Ciuntu.

Astfel, în argumentarea motivelor anulării, partea reclamantă a specificat că potrivit graficului de serviciu al Biroului vamal Centru pentru luna decembrie 2021, funcționarul vamal Sergiu Ciuntu a fost repartizat pentru serviciu în cadrul postului vamal Criuleni PVIC (14, 18, PVI), cu regim de lucru de 24 ore, tura nr. 4, urmând să activeze în data de 4, 8, 12, 16, 20, 24, 28 inclusiv, cu perioada de repaus respectivă. Începând cu data de 14 decembrie 2021 Sergiu Ciuntu s-a aflat în concediu medical, iar respectiv în dimineața zilei de 29 decembrie 2021 Sergiu Ciuntu s-a adresat medicului de familie întru investigarea stării de sănătate. Drept rezultat, medicul de familie a eliberat certificatul medical 1 nr. 4588926, în care s-a indicat durata concediului medical (de la 14 decembrie 2021 până la 28 decembrie 2021). Prin urmare, ziua de 28 decembrie 2021, era ultima zi de lucru din luna decembrie, potrivit graficului aprobat, fiind urmată de perioada de repaus.

Prin urmare, partea reclamantă a menționat că după cum a specificat şi Serviciul Vamal (însă a omis a oferi o apreciere corectă), Sergiu Ciuntu potrivit legii cât şi graficului de serviciu aprobat de directorul Serviciului Vamal - Igor Talmazan, avea dreptul de a beneficia de o perioadă de repaus (întrerupere în sensul art. 101 din Codul muncii). Sergiu Ciuntu era obligat să se prezinte la serviciu imediat finisării perioadei de repaus, dar nu la data de 29 decembrie 2021 după cum invocă Serviciul Vamal. Deci, invocarea faptului că Sergiu Ciuntu nu a venit la serviciu conform prescripției indicate în certificatul medical este absolut abuzivă, fiind identificat mai mult ca un motiv desenat de Serviciul Vamal.

Partea reclamantă a invocat că în ciuda faptului că Sergiu Ciuntu avea drept absolut să nu se prezinte la serviciu în zilele invocate de Serviciul Vamal drept absență nemotivată de la serviciu, Sergiu Ciuntu a telefonat secția managementul personalului din cadrul Biroului Vamal Centru la nr. 022 53 59 80, informând în acest sens despre faptul că certificatul medical este închis şi că din data de 29 decembrie 2021 este în drept să înceapă serviciul.

Totodată, Sergiu Ciuntu a informat că potrivit graficului de serviciu data de 29 decembrie 2021 este zi de repaus. Secția managementul personalului a comunicat că urmează să fie informat cu noul grafic de serviciu după care va ieși la serviciu. Suplimentar, la 30 decembrie 2021 (în ziua de repaus conform legii), Sergiu Ciuntu a prezentat certificatul medical. Respectiv tot atunci a făcut cunoștință cu graficul de serviciu pentru luna ianuarie 2022. Conform graficului de serviciu pentru luna ianuarie 2022, Sergiu Ciuntu a fost repartizat primei ture lucrătoare. Activitatea acestuia începea cu data de 1 ianuarie 2022.

Reieșind din cele specificate, partea reclamantă a relevat că Serviciul Vamal a oferit o apreciere total eronată a circumstanțelor încadrându-le drept abatere disciplinară din partea lui Sergiu Ciuntu. Ba mai mult, Serviciu Vamal deși stabilește individual că Sergiu Ciuntu în zilele de 29 decembrie 2021-31 decembrie

2021 se afla în repaus potrivit graficului de serviciu aprobat de directorul Serviciului Vamal Igor Talmazan, totuși califică drept abatere disciplinară.

Suplimentar la cele specificate, partea reclamantă a susținut că Serviciul Vamal descrie un fel de abatere disciplinară, iar în final califică și sancționează conform prevederilor legale care se referă la cu totul altă abatere disciplinară, care nu doar că nu a fost tratată în Ordinul nr. 671-p din 28 martie 2022, dar nici nu a fost realizată de către Sergiu Ciuntu.

Partea reclamantă a subliniat că autoritatea emitentă a exagerat cu aplicarea unei asemenea sancțiuni, or, aceasta nu este proporțională cu scopul urmărit, mai mult, aceasta nu a oferit o apreciere de ce anume a aplicat o sancțiune atât de aspră, ori autoritatea publică pe lângă mustrare aspră ar fi putut aplica sancțiune sub formă de avertisment, mustrare. Iar un act administrativ defavorabil care nu poate atinge scopul urmărit de lege nu poate fi identificat drept un act care să producă efecte juridice, urmând a fi anulat în totalitate.

Partea reclamantă a menționat că au fost și încălcări de procedură care au avut loc față de Sergiu Ciuntu, or, momentul ședinței de investigare a cazului în privința sancționării lui Sergiu Ciuntu nu a fost adus la cunoștința participantului la procedura administrativă. Sergiu Ciuntu nu a fost citat despre ora, data şi locul ședinței Comisiei de disciplină.

Prin urmare, odată cu astfel de încălcare procedurală, s-a admis încălcarea dreptului de a participa nemijlocit la ședința comisiei, de a demonstra nevinovăția precum şi dreptul de a fi audiat, care este consfințit şi la art. 53 alin. (2) din Legea nr. 302/2017 cu privire la serviciul vamal.

Astfel, Sergiu Ciuntu avea dreptul să primească raportul privind ancheta de serviciu, eveniment care nu a fost realizat de către Comisia de disciplină. Mai mult, Serviciul Vamal nu a respectat termenul de sancționare a funcționarului vamal Sergiu Ciuntu.

Partea reclamantă a explicat că termenul general în care urma a fi realizată procedura administrativă a expirat încă la 10 februarie 2022, or, din materialele care le deține Ciuntu Sergiu identifică faptul că o oarecare abatere disciplinară a fost constatată la data de 11 ianuarie 2022 (Raportul nr. 229), respectiv 30 de zile în care urma să fie aplicată sancțiunea disciplinară au expirat la data de 10 februarie 2022, însă, Ordinul nr. 671-p din 28 martie 2022, a fost emis înafara termenului de 30 de zile, înregistrând o întârziere de 46 zile.

Partea reclamantă a indicat că la 18 aprilie 2022, Serviciul Vamal a recepționat cererea prealabilă cu privire la anularea Ordinului nr. 671-p din 28 martie 2022. La 19 mai 2022, Serviciul Vamal a prelungit termenul de examinare a contestației cu încă 30 de zile din data expirării termenului inițial. Astfel, până la moment, Serviciul Vamal nu a oferit niciun răspuns asupra cererii prealabile.

În final, partea reclamantă a conchis că o abatere disciplinară din partea lui Sergiu Ciuntu nu există, or, nu sunt întrunite elementele constitutive ale abaterii

disciplinare; încadrarea juridică oferită de Serviciul Vamal nu corespunde circumstanțelor; circumstanțele cauzei nu au fost elucidate corect de către Serviciul Vamal; actul administrativ - Ordinul nr. 671-p din 28 martie 2022 nu este motivat corespunzător Codului administrativ; sancțiunea disciplinară aplicată lui Sergiu Ciuntu nu este tratată şi nici nu corespunde principiului proporționalității; procedura administrativă propriu-zisă este realizată cu încălcarea legii în vigoare.

Poziția pârâtului pe marginea acțiunii:

La 2 august 2022, Serviciul Vamal a depus referință, prin care și-a exprimat dezacordul cu acțiunea înaintată de Ciuntu Sergiu și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată (f.d. 40 - 43).

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 noiembrie 2022, acțiunea depusă de Ciuntu Sergiu a fost admisă.

S-a anulat Ordinul nr. 671-p din 28 martie 2022 „Cu privire la sancționarea dlui Ciuntu Sergiu".

Exercitarea căii de atac în ordine de apel:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 21 decembrie 2022, reprezentatul Serviciului Vamal, Vutcariov Nicolae a declarat apel, solicitând casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 noiembrie 2022, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea înaintată de Ciuntu Sergiu.

La 21 aprilie 2023, Serviciul Vamal a prezentat instanței de apel motivarea cererii de apel.

În motivarea apelului, Serviciul Vamal a indicat că este neîntemeiat argumentul instanței de fond precum că, Serviciul Vamal nu a prezentat nici o probă ce ar demonstra încălcările comise de către Sergiu Ciuntu, or, potrivit dosarului administrativ care cuprinde probe care demonstrează lipsa nemotivată de la locul de muncă a intimatului.

Partea apelantă a menționat că un alt argument invocat de instanța de fond este faptul precum că intimatul era obligat să se prezinte la locul de muncă după finisarea perioadei de repaus conform graficului de serviciu aprobat, îl consideră ca nefondat, or, perioada de repaus se aplică salariaților care au lucrat efectiv în schimb. În speță, Ciuntu Sergiu aflându-se în concediu medical nu a lucrat efectiv și respectiv era obligat să se prezinte la locul de muncă la încheierea concediului medical pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu, fapt neefectuat.

Partea apelantă a relevat că potrivit graficului de serviciu al Biroului vamal Centru pentru luna decembrie 2021, funcționarul vamal Sergiu Ciuntu a fost repartizat pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu în cadrul postului vamal Criuleni (PVIC, rutier), cu regim de lucru de 24 ore. Șeful postului vamal Criuleni (PVIC, rutier), a comunicat că, la data de 30.12.2021 funcționarul vamal Sergiu Ciuntu a prezentat Certificatul de concediu medical Seria 01 № 4588926, conform căruia

ultimul s-a aflat în concediu medical în perioada 14.12.2021 - 28.12.2021, inclusiv, cu mențiunea medicului de familie de a începe lucrul la data de 29.12.2021. Cu toate acestea, inspectorul principal Sergiu Ciuntu nu a prezentat buletinul medical și nu s-a prezentat la serviciu în data de 29.12.2021, după cum era prescris în certificatul medical prezentat, lipsind astfel de la serviciu în perioada 29.12.2021 - 31.12.2021.

Parea apelantă a expus că potrivit alin. (l) art. 95 din Codul muncii, timpul de muncă reprezintă timpul pe care salariatul, în conformitate cu regulamentul intern al unității, cu contractul individual și cu cel colectiv de muncă, îl folosește pentru îndeplinirea obligațiilor de muncă. Prin urmare, funcționarul vamal Sergiu Ciuntu, la primirea Certificatului de concediu medical Seria 01 № 4588926, cu mențiunea medicului de a începe lucru la data de 29.12.2021, urma să informeze șeful postului vamal, în subordinea căruia se afla, precum și să se prezinte fie în cadrul postului vamal nominalizat, fie în cadrul Secției management personal al Biroului vamal Centru..

Partea apelantă a menționat că astfel, funcționarul vamal Sergiu Ciuntu a ignorat prescripțiile Certificatului de concediu medical Seria 01 № 4588926 și nu s-a prezentat la serviciu până în data de 30.12.2021, orele 15.00. Reieșind din cele expuse, s-a constatat că funcționarul vamal Sergiu Ciuntu, în pofida mențiunilor din Certificatul de concediu medical Seria 01 № 4588926, nu s-a prezentat la serviciu la data indicată în certificat și nu a informat imediat superiorii despre închiderea concediului medical, în ziua respectivă, prin ce a admis încălcarea prevederilor pct. 5 alin. (1) lit. a), b), c), pct. 14 lit. a), b) din Codul de etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161/2016 și prevederile art. 13 lit. a), b), c).

Poziția intimatului pe marginea apelului:

La 16 august 2023, intimatul Ciuntu Sergiu a depus referință asupra cererii de apel, prin care a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 noiembrie 2023 (f.d. 100-108).

Soluția instanței de apel:

Prin decizia din 1 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel înaintată de Serviciul Vamal. S-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 noiembrie 2022.

Exercitarea căii de atac în ordine de recurs:

La 29 februarie 2024, reprezentantul Serviciul Vamal, Igor Talmazan a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 1 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 1 noiembrie 2023 cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea lui Sergiu Ciuntu față de Serviciul Vamal să fie respinsă integral.

Soluția instanței de recurs:

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 martie 2025 s-a admis recursul depus de către Serviciul Vamal. S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 1

noiembrie 2023 și s-a trimis cauza de contencios administrativ spre rejudecare, în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de recurs, în esență, a reţinut că „*în conformitate cu art. 95 alin. (1) din Codul muncii, timpul de muncă reprezintă timpul pe care salariatul, în conformitate cu regulamentul intern al unităţii, cu contractul individual şi cu cel colectiv de muncă, îl foloseşte pentru îndeplinirea obligaţiilor de muncă.*

76. Potrivit at. 101 din Codul muncii (în vigoare la data emiterii actului administrativ), munca în schimburi, adică lucrul în 2, 3 sau 4 schimburi, se aplică în cazurile când durata procesului de producție depășește durata admisă a zilei de muncă, precum şi în scopul utilizării mai eficiente a utilajului, sporirii volumului de producție sau de servicii. În condițiile muncii în schimburi, fiecare grup de salariați prestează munca în limitele programului stabilit. Programul muncii în schimburi se aprobă de angajator după consultarea reprezentanților salariaților, ţinându-se cont de specificul muncii. Munca în decursul a două schimburi succesive este interzisă. Programul muncii în schimburi se aduce la cunoştința salariaților cu cel puțin o lună înainte de punerea lui în aplicare. Durata întreruperii în muncă între schimburi nu poate fi mai mică decât durata dublă a timpului de muncă din schimbul precedent (inclusiv pauza pentru masă).

77. Prin urmare, reieșind din prevederile sus menționate se reține că, perioada de repaus se aplică salariaților care au lucrat ***efectiv*** *în schimb.*

78. Iar în speță, intimatul Sergiu Ciuntu aflându-se în concediu medical nu a lucrat efectiv și respectiv era obligat să se prezinte la locul de muncă la încheierea concediului medical pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu, fapt neefectuat.

79. Astfel, Sergiu Ciuntu, la primirea Certificatului de concediu medical Seria 01 nr. 4588926, cu mențiunea medicului de a începe lucru la data de 29 decembrie 2021, urma să informeze şeful postului vamal, în subordinea căruia se afla, precum şi să se prezinte fizic la serviciu, adică fie în cadrul postului vamal nominalizat, fie în cadrul Secției management personal al Biroului vamal Centru.

80. În esență, instanța de apel nu a dat un răspuns cu referire la aplicabilitatea în cauză a prevederilor art. 101 din Codul muncii.

81. Față de considerentele expuse, instanța de recurs ajunge la concluzia că soluția adoptată de către instanța de apel nu este suficient de motivată.

82. Deci, la rejudecare instanța de apel urmează să analize circumstanțele care au stat la baza emiterii ordinului nr. 671-p din 28 martie 2022 „Cu privire la sancționarea dlui Sergiu Ciuntu”.

83. Or, în lipsa unei motivări clare, există incertitudini în ceea ce privește raționamentul instanței şi modul în care a fost aplicată legea materială la caz”.

Argumentele părților în cadrul rejudecării cauzei în ordine de apel:

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, reprezentantul părții apelante Serviciul Vamal, Pârțu Andrei a pledat pentru admiterea apelului declarat și casarea hotărârii primei instanțe.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, intimatul Ciuntu Sergiu și reprezentantul acestuia, avocatul Sîlța (Ciobanu) Alexandrina a pledat pentru respingerea apelului declarat și menținerea hotărârii primei instanțe.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului și ținând cont de constatările Curții Supreme de Justiție din decizia pronunțată la 12 martie 2025, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră că apelul este admisibil și întemeiat, urmând a fi admis, prin casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii de respingere a acțiunii ca neîntemeiată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, „*examinând cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral hotărârea primei instanţei şi emite o nouă decizie*”.

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, „*instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces*”.

În acord cu prevederile art. 225 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, „*instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege*”.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară (*HirroBalani v. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil,

motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Completului judiciar, prima instanță nu a ținut cont de aceste deziderate și a adoptat o hotărâre lipsită de fundament temeinic și contrară materialului probator administrat.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, reclamantul Ciuntu Sergiu activează în cadrul Serviciului Vamal în calitate de inspector principal, Post vamal Chișinău 1 (PVI, Industrială), Biroul Vamal Centru.

La 11 ianuarie 2022, șeful postului vamal Criuleni a informat Biroul vamal Centru despre faptul lipsei de la serviciu a funcționarului Biroului vamal Centru, Sergiu Ciuntu și anume potrivit graficului de serviciu al Biroului vamal Centru pentru luna decembrie 2021, funcționarul vamal Sergiu Ciuntu a fost repartizat pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu în cadrul postului vamal Criuleni (PVIC, rutier), cu regim de lucru de 24 ore. Șeful postului vamal Criuleni (PVIC, rutier), Alexandru Suşcov, menționează că, la data de 30 decembrie 2021, funcționarul vamal Sergiu Ciuntu a prezentat Certificatul de concediu medical Seria 01 № 4588926, conform căruia ultimul s-a aflat în concediu medical în perioada 14 decembrie 2021-28 decembrie 2021, inclusiv, cu mențiunea medicului de familie de a începe lucrul la data de 29 decembrie 2021. Cu toate acestea, inspectorul principal Sergiu Ciuntu nu a prezentat buletinul medical şi nu s-a prezentat la serviciu la data de 29 decembrie 2021, după cum era prescris în certificatul medical prezentat, lipsind astfel de la serviciu în perioada 29 decembrie 2021-31 decembrie 2021.

Potrivit raportului nr.1195 din 16 februarie 2022, Direcția Investigare și Supraveghere a Serviciului Vamal a solicitat inițierea unei anchete de serviciu în privința lui Sergiu Ciuntu. Iar prin ordinul directorului Serviciului Vamal nr.44-o din 16 februarie 2022, s-a dispus inițierea anchetei de serviciu.

În cadrul anchetei de serviciu Sergiu Ciuntu a depus explicații la data de 1 martie 2022, iar rezultatele anchetei de serviciu la data de 1 martie 2022 au fost transmise Comisiei disciplinare din cadrul Serviciului Vamal.

Potrivit procesului - verbal al Comisiei de Disciplină din 2 martie 2022, rezultă că, ancheta de serviciu inițiată în baza ordinului SV nr.44-o din 16 februarie 2022, a fost reluată, tot la aceiași dată Comisia de Disciplină a examinat din nou materialele cauzei și a emis încheierea prin care a constatat că, Sergiu Ciuntu a admis

încălcarea prevederilor pct. 5 sbpct. (1) lit. a), b), c), pct. 14 lit. a), b) din Codul de etică şi conduită a funcționarului vamal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161/2016 şi prevederile art. 13 lit. a), b), c), art. 14 alin. (2) din Legea cu privire la Serviciul Vamal nr. 302/2017, ceea ce constituie o abatere disciplinară prevăzută de art. 51 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 302/2017 și a propus aplicarea în privința intimatului a sancțiunii disciplinarea - mustrare aspră.

Astfel, prin Ordinul directorului Serviciului Vamal nr. 671-p din 28 martie 2022 „Cu privire la sancționarea dlui S. Ciuntu", pentru încălcarea prevederilor pct. 5 sbpct. (1) lit. a), b), c), pct. 14 lit. a), b) din Codul de etică şi conduită a funcționarului vamal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161/2016 şi prevederile art. 13 lit. a), b), c), art. 14 alin. (2) din Legea cu privire la Serviciul Vamal nr. 302/2017, lui Ciuntu Sergiu, inspector principal Biroul Vamal Centru i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare aspră.

La 18 aprilie 2022, reclamantul Ciuntu Sergiu s-a adresat către Serviciul Vamal cu cerere prealabilă privind anularea ordinului nr. 671-p din 28 martie 2022 (f.d.a. 3-13).

Prin scrisoarea din 19 mai 2022, reprezentantul intimatului Sergiu Ciuntu, avocatul Alexandrina Sîlța (Ciobanu) a fost informată că, termenul de examinarea a cererii prealabile a fost prelungit cu 30 zile (f.d.a. 14-15).

Prin răspunsul Serviciului Vamal nr.28/11-9291din 20 iunie 2022 cererea prealabilă depusă de reclamantul Sergiu Ciuntu a fost respinsă ca nefondată (f.d.a. 1-2).

Invocând ilegalitatea Ordinului directorului Serviciului Vamal nr. 671-p din 28 martie 2022 „Cu privire la sancționarea dlui S. Ciuntu", Ciuntu Sergiu a depus prezenta acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal.

Prima instanță, fiind învestită cu judecarea prezentei cauze, a admis acțiunea în contencios administrativ depusă de Ciuntu Sergiu, anulând ordinul directorului Serviciului Vamal nr. 671-p din 28 martie 2022 „Cu privire la sancționarea dlui S. Ciuntu".

Potrivit art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, „*examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e)*".

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, „*fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia*".

La acest capitol, se reține și dispozițiile art. 22 alin. (1) coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că, „*instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți*".

În contextul pretențiilor deduse judecății, instanța de apel menționează că, în conformitate cu art. 13 din Legea nr.302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal „*Funcționarul vamal este obligat:* ***a) să respecte şi să asigure respectarea Constituţiei Republicii Moldova, a legilor şi a altor acte normative, a drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului; b) să respecte jurământul depus, să cunoască și să respecte regulamentele de ordine interioară şi Codul de etică și conduită al funcționarului vamal, precum și cerinţele fişei postului; c) să fie disciplinat şi vigilent, să manifeste iniţiativă şi perseverenţă, să îndeplinească conştiincios îndatoririle de serviciu prevăzute de lege;*** *d) să execute instrucţiunile de serviciu, ordinele şi dispoziţiile legale ale conducătorilor ierarhic superiori; e) să-şi perfecţioneze continuu pregătirea profesională; f) să păstreze informaţia oficială cu accesibilitate limitată şi să nu divulge informaţia care i-a devenit cunoscută în exerciţiul funcţiunii; g) să informeze, în mod corect şi în limitele responsabilităţilor profesionale, persoanele fizice şi juridice interesate; h) să folosească patrimoniul şi echipamentul din dotare în scopul îndeplinirii corespunzătoare a îndatoririlor de serviciu şi să nu le folosească pentru interese personale; i) să depună, în condiţiile legii, declarația de avere și interese personale; j) să raporteze imediat conducătorului ierarhic superior cazurile de corupție, practicile ilegale, abaterile de la conduita și etica profesională, care i-au devenit cunoscute*”.

Totodată, conform art. 14 alin. (2) din Legea nr.302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal „*(2) Funcţionarul vamal se subordonează conducătorilor ierarhic superiori şi este obligat să respecte prevederile legislației vamale şi să îndeplinească ordinele şi dispoziţiile legale ale conducătorilor ierarhic superiori privind activitatea sa profesională*”.

Potrivit art. 49 din Legea nr.302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal, „*(1) Pentru neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu, pentru încălcarea normelor de etică și conduită, pentru pagubele materiale pricinuite, pentru contravenţiile sau infracţiunile săvîrşite în timpul ori în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de serviciu, funcționarul vamal poartă răspundere disciplinară, civilă, contravenţională sau penală, după caz. (2) Răspunderea disciplinară reprezintă un ansamblu de norme care reglementează actele şi faptele săvîrşite de către funcționarul vamal în exercitarea atribuţiilor sale, considerate a fi abateri disciplinare, precum şi de sancţiuni care se aplică în mod corespunzător*”.

În conformitate cu art. 50 din Legea nr.302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal, *(1) Normele de etică, de conduită şi cele care țin de disciplina de serviciu în cadrul Serviciului Vamal sunt stabilite de Codul de etică și conduită al funcționarului vamal (în continuare – Codul de etică și conduită), aprobat de către Guvern. (2) Codul de etică și conduită prescrie modul în care funcționarul vamal trebuie să se comporte în relaţiile sale cu persoanele fizice şi juridice, colegii, conducătorii şi subordonaţii, precum şi cu ceilalţi angajaţi. (3) Codul de etică și*

conduită este accesibil public. (4) Funcţionarii vamali beneficiază de instruire privind standardele şi aplicarea Codului de etică şi conduită, iar conducătorii Serviciului Vamal sunt obligaţi să asigure respectarea acestuia. (5) Nerespectarea Codului de etică şi conduită atrage răspunderea disciplinară. (6) Serviciul Vamal pune la dispoziția persoanelor fizice şi juridice proceduri disponibile public de depunere a plângerilor privind comportamentul funcţionarilor vamali ce contravine standardelor prevăzute de Codul de etică şi conduită".

Astfel, pct. 5 sbpct. (1) lit. a) - c) din Codul de etică şi conduită a funcţionarului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20 octombrie 2016 stabilește că, „*pentru îndeplinirea atribuţiilor de serviciu, funcţionarul vamal îşi asumă responsabilitatea personală fiind obligat: să respecte prevederile legale, dispoziţiile interne, precum şi normele profesionale specifice activităţii desfăşurate; să respecte şi să aplice principiile activităţii în organele vamale; să fie loial instituţiei în care îsi desfăşoară activitatea*".

În sensul pct. 14 lit. a) - b) din Codul de etică şi conduită a funcţionarului vamal, se specifică că „*în relaţiille cu colegii, funcţionarul vamal urmează: să stabilească relaţii bazate pe responsabilitate, loialitate, egalitate în drepturi, respect reciproc, colaborare şi sprijin profesional; să manifeste onestitate, obiectivitate, bună-credinţă, solidaritate, integritate morală şi profesională*".

Iar, conform art. 51 alin. (1) lit. g) din Legea nr.302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal, „*(1) Constituie abateri disciplinare: g) încălcarea normelor de etică şi conduită a funcţionarului vamal*".

Potrivit art.52 din Legea nr.302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal, „*pentru comiterea abaterilor disciplinare, funcţionarului vamal i se pot aplica următoarele sancţiuni disciplinare: a) avertisment; b) mustrare;* ***c) mustrare aspră;*** *d) retrogradarea în funcţie cu o treaptă pe un termen de până la 6 luni; e) retrogradare cu un grad special pe un termen de până la 1 an; f) suspendarea dreptului de a fi promovat în funcţie pe o perioadă de 2 ani; g) suspendarea dreptului de a fi avansat în trepte de salarizare pe o perioadă de până la 1 an; h) destituire din funcție*".

Conform art. 53 din Legea nr.302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal, „*(1) Sancţiunile disciplinare se aplică de către directorul Serviciului Vamal: a) în termen de 6 luni de la data săvârşirii abaterii, cu excepţiile prevăzute de Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și de Codul muncii al Republicii Moldova; b) în termen de o lună de la data constatării abaterii disciplinare de către angajator, în urma efectuării unei anchete de serviciu, iar în cazul în care funcționarul vamal se află în concediu anual de odihnă, în concediu de studii sau în concediu medical acest termen se suspendă până la revenirea acestuia la serviciu. (2) Sancţiunea disciplinară, exceptând avertismentul, nu poate fi aplicată decât după o cercetare prealabilă a faptei imputate de către comisia de disciplină. Cercetarea prealabilă impune aplicarea sancţiunii*

disciplinare după investigarea prealabilă a faptei imputate şi după audierea echitabilă a funcţionarului vamal. (3) La individualizarea sancţiunii disciplinare se va ţine seama de cauzele şi gravitatea abaterii disciplinare, de circumstanţele în care aceasta a fost săvârşită, de comportamentul funcţionarului vamal în timpul serviciului, precum şi de existenţa altor sancţiuni disciplinare al căror termen nu a expirat. (4) Constituirea, componenţa şi atribuţiile comisiei de disciplină, precum şi procedura de efectuare a anchetei de serviciu şi de aplicare a sancţiunilor disciplinare se stabilesc printr-un regulament aprobat prin ordinul directorului. (5) Termenul de acţiune a sancţiunii disciplinare nu poate depăşi un an de la data aplicării. (6) Dacă, pe parcursul acestui an, funcţionarul vamal nu este supus unei noi sancţiuni, se consideră că acestuia nu i s-a aplicat sancţiune disciplinară. (7) Actul administrativ de sancţionare disciplinară poate fi atacat în instanţa de contencios administrativ în modul stabilit de lege".

Totodată, potrivit art.101 Codul muncii (în vigoare la data emiterii actului), „*(1) Munca în schimburi, adică lucrul în 2, 3 sau 4 schimburi, se aplică în cazurile când durata procesului de producţie depăşeşte durata admisă a zilei de muncă, precum şi în scopul utilizării mai eficiente a utilajului, sporirii volumului de producţie sau de servicii. (2) În condiţiile muncii în schimburi, fiecare grup de salariaţi prestează munca în limitele programului stabilit. (3) Programul muncii în schimburi se aprobă de angajator după consultarea reprezentanţilor salariaţilor, ţinîndu-se cont de specificul muncii. (4) Munca în decursul a două schimburi succesive este interzisă. (5) Programul muncii în schimburi se aduce la cunoştinţa salariaţilor cu cel puţin o lună înainte de punerea lui în aplicare. (6) Durata întreruperii în muncă între schimburi nu poate fi mai mică decât durata dublă a timpului de muncă din schimbul precedent (inclusiv pauza pentru masă)".*

Astfel, Completul judiciar atestă că, obiectul prezentului litigiu îl constituie verificarea legalității Ordinului directorului Serviciului Vamal nr. 671-p din 28 martie 2022 „Cu privire la sancționarea dlui S. Ciuntu", prin care reclamantului i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare aspră pentru pretinsa încălcare a normelor de etică și conduită a funcționarului vamal, manifestată prin neprezentarea la serviciu după încetarea concediului medical.

Completul judiciar reține că la soluționarea prezentului litigiu impune, cu titlu prioritar, examinarea modului de aplicare a prevederilor art. 101 din Codul muncii la circumstanțele concrete ale cauzei, or, după cum rezultă din decizia Curții Supreme de Justiție din 12 martie 2025, tocmai această problemă de drept nu a beneficiat de o analiză suficientă în cadrul primei judecări în ordine de apel.

Sub acest aspect, Completul judiciar reține că, prin decizia din 12 martie 2025, Curtea Supremă de Justiție a constatat expres că instanța de apel nu a oferit un răspuns argumentat cu privire la aplicabilitatea art. 101 din Codul muncii în raport cu situația reclamantului și, în consecință, a apreciat că hotărârea pronunțată nu

întrunește exigențele unei motivări suficiente, fiind dispusă casarea acesteia și trimiterea cauzei spre rejudecare.

În susținerea acțiunii formulate, reclamantul a invocat că, potrivit graficului de serviciu aprobat pentru luna decembrie 2021, după data de 28 decembrie 2021 urma să beneficieze de perioada de repaus aferentă muncii în schimburi și, prin urmare, nu avea obligația de a se prezenta la serviciu în perioada 29-31 decembrie 2021. Totodată, acesta a susținut că ordinul de sancționare a fost emis ca urmare a unei interpretări eronate a dispozițiilor art. 101 din Codul muncii și a graficului de muncă aprobat de angajator.

Examinând aceste susțineri prin prisma cadrului normativ incident și a probelor administrate în dosar, Completul judiciar apreciază necesar să pornească analiza de la conținutul dispozițiilor art. 101 din Codul muncii, care reglementează organizarea muncii în schimburi și stabilește garanțiile acordate salariaților care își desfășoară activitatea în asemenea condiții. Din conținutul acestor dispoziții legale rezultă că întreruperea dintre două schimburi succesive constituie o măsură de protecție a salariatului, instituită în considerarea timpului efectiv prestat în schimbul anterior, având drept scop asigurarea refacerii capacității de muncă înaintea începerii unui nou schimb.

Această interpretare a fost confirmată prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 martie 2025, care a statuat expres, la paragraful 77 al deciziei din 12 martie 2025, că „*perioada de repaus se aplică salariaților care au lucrat efectiv în schimb*”, iar la paragraful 78 a reținut că, în speță, reclamantul Sergiu Ciuntu, aflându-se în concediu medical, „*nu a lucrat efectiv*”.

Pornind de la interpretarea dată dispozițiilor art. 101 din Codul muncii de Curtea Supremă de Justiție și raportând-o la circumstanțele prezentei cauze, Completul judiciar constată că din materialele dosarului rezultă fără echivoc că Sergiu Ciuntu s-a aflat în concediu medical în perioada 14 decembrie 2021-28 decembrie 2021 inclusiv, împrejurare necontestată de participanții la proces și confirmată prin certificatul medical. În aceste condiții, reclamantul nu a prestat activitate în schimbul de lucru aferent datei de 28 decembrie 2021, astfel încât nu se regăsea în ipoteza normei prevăzute de art. 101 alin. (6) din Codul muncii referitoare la întreruperea dintre două schimburi succesive.

Or, simpla împrejurare că graficul de serviciu prevedea, în condiții normale, o succesiune a zilelor de muncă și a perioadelor de repaus nu este suficientă pentru a concluziona că reclamantul beneficia în mod automat de perioada de repaus invocată. Graficul de muncă stabilește organizarea activității personalului în condițiile prestării efective a muncii, însă efectele sale juridice nu pot fi analizate izolat de situația concretă a salariatului și de cauza pentru care acesta nu a executat schimbul anterior.

În aceeași ordine de idei, Completul judiciar apreciază că interpretarea propusă de reclamant, potrivit căreia simpla existență a unei perioade de repaus prevăzute în

graficul de serviciu ar genera, în toate cazurile, dreptul de a beneficia de aceasta, indiferent dacă schimbul de muncă anterior a fost sau nu prestat, nu poate fi reținut.

Or, o asemenea interpretare ar conduce la extinderea sferei de aplicare a art. 101 din Codul muncii dincolo de scopul urmărit de legiuitor. Din conținutul normei legale rezultă că durata întreruperii dintre două schimburi succesive este instituită în considerarea efortului depus de salariat în schimbul anterior, reprezentând o garanție legală destinată refacerii capacității de muncă. În lipsa prestării efective a muncii, rațiunea instituirii acestei garanții încetează să existe, iar dispozițiile art. 101 din Codul muncii nu pot fi interpretate în sensul acordării unei perioade suplimentare de absență de la serviciu după încetarea concediului medical.

În acest context, Completul judiciar observă că însuși certificatul de concediu medical prezentat de reclamant consemnează expres că perioada incapacității temporare de muncă s-a încheiat la data de 28 decembrie 2021, fiind indicată data de 29 decembrie 2021 ca dată de începere a activității. Prin urmare, începând cu această dată au încetat efectele juridice ale concediului medical, iar reclamantul și-a redobândit obligația de a executa atribuțiile de serviciu corespunzătoare funcției deținute, în condițiile stabilite de angajator.

Sub acest aspect, nu poate fi ignorat faptul că obligațiile funcționarului vamal nu se limitează exclusiv la prestarea activității în zilele prevăzute în graficul de serviciu, ci includ și obligația de a manifesta o conduită diligentă și loială față de autoritatea publică, de a executa dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhici și de a informa angajatorul cu privire la împrejurările care influențează exercitarea raporturilor de serviciu. Aceste obligații rezultă atât din art. 13 și art. 14 din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal, cât și din dispozițiile Codului de etică și conduită al funcționarului vamal.

Prin urmare, încetarea concediului medical determina în sarcina reclamantului obligația de a întreprinde demersurile necesare pentru reluarea activității de serviciu, inclusiv de a informa conducătorul nemijlocit despre încetarea incapacității temporare de muncă și de a se prezenta la locul de muncă în vederea exercitării atribuțiilor funcționale sau pentru primirea instrucțiunilor privind desfășurarea activității. Această obligație subzistă independent de susținerea reclamantului referitoare la existența unei pretinse perioade de repaus, întrucât, astfel cum s-a reținut anterior, aplicabilitatea art. 101 din Codul muncii presupune prestarea *efectivă* a muncii în schimbul precedent.

De altfel, această concluzie este în concordanță cu cele statuate de Curtea Supremă de Justiție în decizia de casare, ale cărei constatări asupra problemelor de drept sunt obligatorii pentru instanța de apel la rejudecarea cauzei. În acest sens, instanța supremă a reținut că, în circumstanțele prezentei cauze, Sergiu Ciuntu, la încetarea concediului medical, urma să informeze șeful postului vamal în subordinea căruia activa și să se prezinte fizic la serviciu, fie la postul vamal unde era repartizat, fie la Secția management personal a Biroului Vamal Centru.

În continuare, cu referire la criticile reclamantului privind pretinsa nemotivare a actului administrativ individual contestat, Completul judiciar reține că art.118 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, „*motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii*”.

Deci, motivarea actului administrativ reprezintă o cerință esențială, care impune autorităților publice să explice rațiunile şi temeiurile juridice și factuale pe care se bazează actul. Asigură transparența în procesul decizional, permițând persoanei să înțeleagă cum şi de ce s-a luat o anumită decizie, care sunt măsurile dispuse prin acesta precum şi care au fost considerentele de fapt şi de drept care au stat la baza luării respectivelor măsuri.

Raportând aceste exigențe la circumstanțele prezentei cauze, Completul judiciar constată că Ordinul nr. 671-p din 28 martie 2022 întrunește cerințele de motivare impuse de art. 118 din Codul administrativ.

Astfel, din conținutul ordinului rezultă că autoritatea emitentă a expus circumstanțele de fapt care au determinat inițierea procedurii disciplinare, indicând raportul Biroului Vamal Centru privind lipsa reclamantului de la serviciu, perioada concediului medical, data la care acesta urma să înceapă activitatea potrivit certificatului medical, împrejurarea că certificatul medical a fost prezentat abia la data de 30 decembrie 2021, precum și concluziile rezultate din ancheta de serviciu și din declarațiile persoanelor audiate în cadrul acesteia.

Totodată, ordinul nu se limitează la simpla descriere a faptelor, ci conține analiza elementelor considerate relevante pentru stabilirea existenței abaterii disciplinare. În acest sens, autoritatea a examinat atât graficul de serviciu aferent lunii decembrie 2021, cât și conținutul certificatului medical, explicațiile prezentate de reclamant și declarațiile funcționarilor implicați, expunând motivele pentru care a apreciat că, ulterior încetării concediului medical, acesta avea obligația de a informa superiorul ierarhic și de a se prezenta la serviciu, obligație pe care nu a executat-o.

De asemenea, nu poate fi reținută nici susținerea reclamantului potrivit căreia autoritatea s-ar fi limitat la indicarea unor norme legale fără a explica legătura acestora cu situația de fapt. Din examinarea ordinului rezultă că Serviciul Vamal a indicat în mod expres conduita imputată reclamantului, a identificat obligațiile de serviciu considerate încălcate și a arătat în ce constă abaterea disciplinară reținută, făcând trimitere la dispozițiile legale pe care le-a apreciat incidente. Faptul că reclamantul apreciază această calificare juridică drept eronată constituie o critică de fond asupra legalității ordinului, iar nu o critică privind insuficiența motivării acestuia.

În consecință, Completul judiciar constată că Ordinul nr. 671-p din 28 martie 2022 conține elementele esențiale de fapt și de drept care au fundamentat emiterea sa și permite identificarea fără echivoc a raționamentului urmat de autoritatea emitentă, motiv pentru care criticile formulate de reclamant sub aspectul încălcării art. 118 din Codul administrativ sunt neîntemeiate.

Referitor la criticile reclamantului privind pretinsa încălcare a principiului proporționalității la individualizarea sancțiunii disciplinare aplicate, Completul judiciar reține că potrivit art. 29 din Codul admininistrativ „*(1) Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. (2) O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. (3) Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit*”.

Astfel, principiul proporționalității impune ca sancțiunea disciplinară aplicată funcționarului public să fie adecvată gravității abaterii săvârșite, scopului urmărit prin exercitarea răspunderii disciplinare și circumstanțelor concrete ale cauzei. Totodată, individualizarea sancțiunii reprezintă o atribuție care aparține, în primul rând, autorității competente, instanța de contencios administrativ fiind chemată să verifice dacă această competență a fost exercitată în limitele legii,.

În acest sens, art. 53 alin. (3) din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal prevede în mod expres că, „*la individualizarea sancţiunii disciplinare se va ţine seama de cauzele şi gravitatea abaterii disciplinare, de circumstanţele în care aceasta a fost săvârşită, de comportamentul funcţionarului vamal în timpul serviciului, precum şi de existenţa altor sancţiuni disciplinare al căror termen nu a expirat*”.

Contrar susținerilor reclamantului, examinarea Ordinului nr. 671-p din 28 martie 2022 relevă că autoritatea emitentă nu s-a limitat la aplicarea formală a sancțiunii disciplinare, ci a procedat la individualizarea acesteia prin raportare la criteriile prevăzute de lege. Astfel, înainte de a dispune aplicarea sancțiunii, autoritatea a avut în vedere concluziile Comisiei de disciplină, procesul-verbal al ședinței acesteia, circumstanțele de fapt constatate în cadrul anchetei de serviciu, precum și criteriile prevăzute expres de art. 53 alin. (3) din Legea nr. 302/2017.

Mai mult decât atât, din conținutul ordinului rezultă că la individualizarea sancțiunii au fost luate în considerare și datele privind conduita profesională anterioară a reclamantului. În acest sens, autoritatea a reținut existența unei sancțiuni disciplinare aplicate anterior prin Ordinul nr. 91-p din 24 ianuarie 2022, împrejurare expres prevăzută de legiuitor printre criteriile relevante pentru stabilirea sancțiunii disciplinare. Totodată, au fost valorificate caracteristicile profesionale întocmite de șeful postului vamal, din care rezultă că reclamantul era caracterizat negativ,

manifesta inițiativă redusă în activitatea de serviciu și necesita un control permanent asupra activității desfășurate, inclusiv verificarea periodică a aptitudinilor profesionale.

În aceste condiții, nu poate fi reținută susținerea reclamantului potrivit căreia autoritatea publică nu ar fi motivat alegerea sancțiunii disciplinare sau că ar fi fost obligată să aplice o sancțiune mai ușoară, Completul judiciar constată că autoritatea a justificat în mod suficient aplicarea sancțiunii disciplinare a mustrării aspre, raportându-se atât la natura și circumstanțele faptei reținute în sarcina reclamantului, cât și la conduita profesională anterioară a acestuia și la existența unei sancțiuni disciplinare aplicate anterior. Aceste elemente demonstrează că măsura dispusă nu reprezintă rezultatul unei exercitări arbitrare a competenței disciplinare, ci consecința evaluării criteriilor stabilite de art. 53 alin. (3) din Legea nr. 302/2017.

În consecință, criticile formulate de reclamant sub aspectul ilegalității și netemeiniciei ordinului contestat nu pot fi reținute, acestea nefiind confirmate de probele administrate în cauză și neputând conduce la anularea actului administrativ contestat.

Prin urmare, se constată cu certitudine prin probele anexate la materialele cauzei că ordinul nr. 671-p din 28 martie 2022 cu privire la sancționarea lui Sergiu Ciuntu, a fost emis de către Serviciul Vamal în conformitate cu prevederile legale şi conform procedurii stabilite, iar revendicările reclamantului expuse în cererea de chemare în judecată cu privire la ilegalitatea actului administrativ contestat sunt neîntemeiate.

În circumstanţele de fapt şi de drept stabilite, Completul de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că, instanţa de fond neîntemeiat, cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, cu aprecierea eronată a probelor administrate, a ajuns la concluzia de admitere a acțiunii.

Prin prisma acestor constatări, Completul de judecată, având în vedere faptul că, circumstanțele cauzei au fost incorect apreciate de către instanța de fond, reiterează concluzia de a casa integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 noiembrie 2022, cu adoptarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea în contencios administrativ înaintată de Ciuntu Sergiu împotriva Serviciul Vamal privind anularea actului administrativ individual defavorabil, se respinge ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. c), alin. (3) din Codul administrativ, art. 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de Serviciul Vamal.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 23 noiembrie 2022 și pe cauza dată se emite o nouă decizie, prin care:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Ciuntu Sergiu către Serviciul Vamal, privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este executorie de la emitere, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Ghedrovici Nicolae